

Miljø- og Fødevarerklagenævnet/via Klageportalen

Danmarks Naturfredningsforening på Bornholms klage over retlige mangler ved Bornholms Regionskommunes afgørelse om, at projektet med etablering af en motorsportsbane på adressen Bolbyvej 12, 3782 Klemensker, matr.nr. 22b, Klemensker, ikke er VVM-pligtigt.

Bornholms Regionskommune har d. 2. maj 2018 truffet **Afgørelse om ikke VVM-pligt i forbindelse med etablering af motorsportsbane ved Bolbyvej 12, Klemensker.**

I forbindelse med afgørelsen skriver kommunen: *På baggrund af VVM anmeldelseskema, indsendt af Bornholms Motorsport d. 7. februar 2018, har Bornholms Regionskommune foretaget en vurdering af, om projektet (etablering af motorsportsbane) må antages at kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet (VVM-pligt). Bornholms Regionskommune har på baggrund af VVM-anmeldelsen vurderet, at projektet ikke er VVM-pligtigt. Dvs. at det er muligt at etablere en motorsportsbane uden at udarbejde en Miljøkonsekvensvurdering.*

Projektet er omfattet af Miljøvurderingslovens bilag 2, efter hvilke man skal screene projektet i forhold til eventuelle væsentlige miljøkonsekvenser, for at vurdere om der skal udarbejdes en VVM-redegørelse og gives en VVM-tilladelse.

Om screeningsafgørelsen fremgår det af miljøvurderingsloven:

”§ 21. Myndigheden, jf. § 17, træffer på grundlag af bygherrens ansøgning, jf. § 19, afgørelse om, hvorvidt et projekt omfattet af bilag 2 er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse. **Ved vurderingen skal myndigheden tage hensyn til kriterierne i bilag 6.** Afgørelsen skal endvidere tage hensyn til resultaterne af foreløbig kontrol eller vurderinger af indvirkningen på miljøet, der er foretaget i medfør af EU-lovgivningen.

Stk. 2. Afgørelsen skal begrundes med hovedårsagerne til afgørelsen og henvisning til de i bilag 6 opførte relevante kriterier. Begrundelsen for en afgørelse om, at et projekt ikke er omfattet af krav om miljøvurdering, skal endvidere anføre særkender ved projektet eller anføre, hvilke foranstaltninger der påtænkes truffet for at undgå eller forebygge, hvad der ellers kunne have været væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, hvis bygherren har fremlagt en beskrivelse efter § 19, stk. 2.”

Efter Danmarks Naturfredningsforening på Bornholms vurdering er projektet så mangelfuldt beskrevet og vurderet i den såkaldte screening i forhold til de retlige krav til beskrivelse og vurdering som fremgår af miljøvurderingslovens bilag 6, at det må betegnes som en væsentlig retlig mangel ved afgørelsen. Derfor klages der over afgørelsen.

Vores klage underbygges af, at der tidligere har været forsøgt etableret en motorsportsbane (2012) på naboadressen Bolbyvej 14 og en motocrossbane (1995) på den nu ansøgte adresse Bolbyvej 12. Dengang, i 1995, ophævede Naturklagenævnet Amtets afgørelse og hjemviste den til fornyet behandling, bl.a. med

henvisning til at placeringen efter de daværende regler krævede en VVM-redegørelse. Dette er ikke nævnt i screeningen.

I forbindelse med ansøgningen på naboadressen i 2012 skrev kommunen i januar 2013 følgende til Bornholms Motorsport:

" Med den foreslåede placering ved Bolbyvej, vurderes det at flere naboer berøres af planen, især mht. støjgener (det er her ikke afgørende om de vejledende støjgrænser er overholdt ift. miljøgodkendelsen). Det vurderes også, at den foreslåede placering ved Bolbyvej vil udløse pligt til at udarbejde VVM redegørelse og miljøvurdering, fordi flere naboer berøres væsentligt af projektet."

Danmarks Naturfredningsforening på Bornholm mener, at følgende væsentlige forhold ikke er behandlet, eller tilstrækkelig belyst i afgørelsen om ikke-VVM i henhold til de i ovennævnte bilag 6 opførte kriterier:

Bilag 6, pkt 1. Projektets karakteristika

Litra e og g:

I henhold til miljødelen og eventuel forurening er nogle meget væsentlige forhold omkring risiko for grundvandsforurening ubelyst. Motorsportsbanen tænkes placeret ved et å-løb som i det skrånende terræn løber direkte ned til et af Bornholms største indvindingssteder for ungt kildevand, Marevad Kildeplads.

Boringerne tilhører Hasle vandværk, og disse ligger ca. 1000 meter vest for den gamle grusgrav. Grundvandsmagasinet består af smeltevandssand, og magasinet er ca. 20 meter tykt.

Magasinet begrænses nedad af grundfjeldet (gnejs i dette område). Så magasinet er yderst sårbart, da der kun er et morænelers dæklag på et par meter + diverse andre tynde lag der overlejrer sandmagasinet.

Hasle vandværk leverer godt vand som ikke er forurenede af pesticider eller andre organiske mikroforureninger.

I kommunens egen rapport "Hasle og Klemensker Vandværker, Detailkortlægning af grundvandets sårbarhed" fra 2004 kan man læse følgende om Marevad kildeplads nær Marevadgård:

"Selvom der må forventes at kunne ske en nedbrydning af kulbrinter, er navnlig de kildepladser, der indvinder store andele af ungt grundvand sårbare overfor mere koncentrerede udslip af olie og benzin. Det er derfor vigtigt, at der i forbindelse med konstaterede forureninger med olie- og benzinstoffer foretages en konkret risikovurdering i forhold til grundvandsressourcen. I denne forbindelse er det væsentligt at bemærke, at områdets største indvinding foregår på Marevad kildeplads, hvor der indvindes en meget stor andel af ungt grundvand. Da grundvandet med andre ord har en kort opholdstid i grundvandsmagasinet før det indvindes, er mulighederne for nedbrydning dårlige og sårbarheden følgelig stor."

Rapporten ligger på nettet.

Det fremgår ikke af screeningsafgørelsen, om der skal etableres reparations- og brændstoffaciliteter i forbindelse med banen, eller hvor og hvordan der etableres mulighed for opsamling af spild. Det har betydning for eventuel forurening. Det må også forventes, at tanke og biler kan gå i stykker under sådanne motorløb. Det fremgår af afgørelsen, at der ikke vil blive tilladt belægning på banen, og det fremgår af

ansøgningen, at den vil blive udført af stenmel, skæver og sand. Der er altså ikke noget underlag, der kan opfange en eventuel olie- eller benzinfurening.

Den planlagte bane vil gå over et vandløb, der også kommer til at løbe ved bebyggelsen, hvor der påtænkes etableret faciliteter for reparation m.m. Vandløbet har direkte nedløb til boringsområdet på Marevad Kildeplads, da terrænet skråner direkte ned mod boringsområdet.

Miljøkonsekvenserne af banens placering i relation til Marevad kildeplads og bækken, der løber fra den planlagte bane til boringsområdet, er ikke berørt eller vurderet.

Kommunen har dermed ikke forholdt sig konkret til den ansøgte motorsportsbanes placering i forhold til Marevad kildeplads og problematikken med ungt grundvand. I afgørelsen står der kun om dette spørgsmål:

"...motorsportsbanen kan realiseres uden væsentlige påvirkning af drikkevandskvaliteten og grundvandet med relevante restriktioner i miljøgodkendelser og lokalplan, som mindsker risiko for nedsivning/udledning af spildevand, samt forhold som mindsker risikoen for større benzin/olieudslip til søer og vandløb".

Kommunen har altså ikke forholdt sig til eller beskrevet en vurdering af, hvad risikoen er for grundvandsmagasinet, hvad størrelsen på de forventede gener er, og hvilke forholdsregler man har tænkt sig at tage. Det vides derfor ikke, hvor stort problemet er, og om de restriktioner man har tænkt sig at stille op, er tilstrækkelige.

Bilag 6. pkt. 2. Projektets placering.

Litra a:

Kommunen har ikke forholdt sig til den eksisterende og godkendte arealanvendelse i området.

Motorsportsbanen er tænkt placeret i et område, som af kommunen i Kommuneplan 2013 blev udpeget som særligt naturområde og/eller interesseområde for natur, landskab og økologiske forbindelse. Ifølge kommuneplanens retningslinjer for områderne

"skal det gennem lovgivning søges sikret, at der ikke placeres ny bebyggelse, tekniske anlæg, ferie- og fritidsanlæg og lignende, eller foretages terrænændringer f.eks. ved jorddeponering samt andre indgreb, som kan forringe levevilkårene for plante- og dyrelivet, de rekreative oplevelsesmuligheder og/eller områdets særlige landskabelige værdi."

Kommunen har i afgørelsen om ikke-VVM pligt ikke forholdt sig til sine egne kommuneplanudpegninger eller til, at projektet er i strid med dens egne retningslinjer for interesseområder for natur, landskab og økologiske forbindelser.

Banen er tillige foreslået placeret i et område (grusgrav), som i Kommuneplan 2013 ses at ligge inden for det udpegede nærområde for Marevad kildeplads. Grusede/sandede jordlag er særlig let gennemtrængelige for nedsivende stoffer, bl.a. benzin og olie. Kommunen mangler at gøre rede for, hvordan denne placering i nærområdet er forenelig med kommunens egne nedskrevne planer i forhold til grundvandsbeskyttelse.

Litra b:

Det fremgår desuden af kommunens afgørelse, at

"området indeholder kommunen bekendt ikke noget særligt natur. Den flora og fauna som befinder sig i området, samt eventuel eksisterende habitatnaturtyper og yngle- og levesteder for fugle, vil også kunne trives og bibeholdes efter anlæg, idet projektet ikke forudsætter større anlægsarbejde og kørselsaktiviteten i øvrigt er begrænset til max. 24 kørsler på et år."

Et andet sted står

"Besigtigelse af området med specifik fokus på naturindhold vil kunne belyse naturværdierne yderligere".

Danmarks Naturfredningsforening mener ikke det er retligt tilstrækkeligt. Dels kan man ikke skrive, at der eventuel er habitatnaturtyper og yngle- og levesteder for fugle – det skal undersøges konkret. Og dels kan man ikke skrive, at de ikke vil blive påvirket, når man ikke ved, hvad det er og derfor ikke ved, hvad en konkret art er følsom over for.

Litra c:

Området har desuden arkæologisk betydning og rummer i et stort område kulturhistoriske værdier. Ifølge Bornholms Museum må der ikke foretages terrænændringer uden deres tilsyn eller udgravninger.

Kommunen skriver:

"Råstofindvinding i større skala er nok ikke realiserbart jf. Bornholms Museums udtalelse fra 20. oktober 2017, hvor det anbefales, at gravning i området 1) undtages i den nordøstlige del 2) bekostes med 380.000 kr. for udgravning af boplads og 3) bekostes med 150.000 kr. for forundersøgelser i den sydlige del. Dertil bliver al bebyggelse anlagt med midlertidig karakter, dvs. ingen belægning, ingen ny større bebyggelse (på nær større hal) og med krav om komplet reetablering ved ophør af motorsport."

Risikoen for beskadigelse af kulturhistoriske og arkæologiske værdier er ringe belyst og dokumenteret.

I forbindelse med kørselsarrangementer er det ikke tilstrækkeligt belyst, hvordan publikumsfaciliteter tænkes håndteret. Det er uoplyst, hvor mange mennesker der forventes som brugere og tilskuere, hvordan der skal etableres parkeringsfaciliteter, og om områdets smalle veje kan klare belastningen af en større trafikmængde.

Endelig skriver kommunen at:

"Brugen af naturressourcer er begrænset til skærver, stenmel, jord og sand til overflade for bane, parkering mm. Jordvolde etableres med beplantning og overskudsjord, som regionskommunen i forvejen har behov for at afskaffelse af".

Denne formulering indikerer, at kommunen også har egen- og økonomisk interesse i projektet, fordi det giver kommunen mulighed for at komme af med overskudsjord. Såfremt der på denne måde er tale om en sammenblanding af interesser i kommunen, bør dette tale for at der skal foretages en vurdering af VVM, så det sikres, at kommunens vurdering ikke er påvirket af usaglige hensyn.

3. Arten af og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet

Samlet set er det vores vurdering, at grundlaget for kommunens afgørelse om ikke VVM pligt ikke indeholder en tilstrækkelig beskrivelse af projektets forventede væsentlige virkninger på miljøet og stillingtagen hertil, i forhold til kravene til at træffe en afgørelse om ikke-VVM pligt.

Det gælder især, for så vidt angår den ansøgte motorbanes virkning på grundvandet og risikoen for forurening af det med kulbrinter, med potentiel stor indvirkning på miljøet.

Det gælder ligeledes den manglende beskrivelse af den ansøgte banes placering i forhold til kommunens egen overordnede planlægning for området, og banens indvirkning på området.

Vores klage skal desuden ses i lyset af, at der to gange tidligere er taget stilling til spørgsmålet om VVM-pligt for tilsvarende anlæg i området, i 1995 og 2013, og begge gange har vurderingen været, at et anlæg af denne karakter ville kræve at der blev lavet en VVM-redegørelse.

Vi vedlægger følgende materiale:

- 1) Kommunens afgørelse fra 2. maj 2018 om at motorsportsbane-projektet ikke er VVM-pligtigt
- 2) Bornholms Motorsports ansøgning fra 2018
- 3) Notat vedr. råstofområdet ved Torpebakkerne, udarbejdet af Alectia for Bornholms Regionskommune, januar 2016
- 4) Naturklagenævnets afgørelse fra 1995
- 5) Teknik og Miljø's brev fra januar 2013 til Bornholms Motorsport i forbindelse med ansøgningen på naboadressen Bolbyvej14
- 6) Danmarks Naturfrednings indsigelse fra efteråret 2017
- 7) Foreningen Bevar naturområdet Torpe bakkers brev til kommunalbestyrelsen fra efteråret 2017.
- 8) Kort over det følsomme vandindvindingsområde omkring Marevad Kildeplads
- 9) Dobbeltkort der viser det ansøgte baneområde samt råstofindvindingsområdet
- 10) Hasle og Klemensker vandværker, Detailkortlægning af grundvandets sårbarhed, 2004
- 11) Indsigelse mod motorsportsbane på Bolbyvej – Foreningen bevar naturområdet Torpe bakker

Med venlig hilsen

Danmarks Naturfredningsforening på Bornholm

Anna Sofie Poulsen

mail annasofie.poulsen@gmail.com

tlf 29127512